

Категорія справи № 204/7807/20: **Справи про адмінправопорушення (з 01.01.2019);**
Адміністративні правопорушення на транспорті, в галузі шляхового господарства і зв'язку;
Керування транспортними засобами або суднами особами, які перебувають у стані
алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що
знижують їх увагу та швидкість реакції.

Надіслано судом: **23.12.2020**. Зареєстровано: **24.12.2020**. Оприлюднено: **28.12.2020**.

Номер судового провадження: **3/204/4327/20**

Справа № 204/7807/20

Провадження № 3/204/4327/20

ПОСТАНОВА

І М Е Н Е М У К Р А Ї Н И

23 грудня 2020 року суддя Красногвардійського районного суду м. Дніпропетровська Приваліхіна А.І., розглянувши матеріали справи про адміністративне правопорушення, відносно:

ОСОБА_1 , ІНФОРМАЦІЯ_1 , громадянина України, що мешкає у кв. АДРЕСА_1 , про притягнення до адміністративної відповідальності за ч. 1 ст. 130 КУпАП, -

В С Т А Н О В И В :

23 листопада 2020 року до Красногвардійського районного суду м. Дніпропетровська надійшла справа про адміністративне правопорушення про притягнення до адміністративної відповідальності ОСОБА_1 за ч. 1 ст. 130 КУпАП.

У протоколі про адміністративне правопорушення серії ДПР18 № 413870 від 06 листопада 2020 року зазначено, що 06 листопада 2020 року о 03 годині 15 хвилин у м. Дніпрі по вул. Потічний, 70, водій ОСОБА_1 керував транспортним засобом Toyota Camry, державний реєстраційний номер НОМЕР_1 , з ознаками алкогольного сп'яніння, а саме: запах алкоголю з порожнини рота, почервоніння обличчя. Від проходження медичного огляду у встановленому законом порядку відмовився у присутності двох свідків. Своїми діями водій ОСОБА_1 порушив п. 2.5 ПДР України та вчинив адміністративне правопорушення, передбачене ч. 1 ст. 130 КУпАП.

23 грудня 2020 року на адресу суду надійшло клопотання адвоката Добринь Я.О. про закриття провадження по справі про адміністративне правопорушення щодо притягнення ОСОБА_1 до адміністративної відповідальності за ч. 1 ст. 130 КУпАП у зв'язку з відсутністю події і складу адміністративного правопорушення. В обґрунтування даного клопотання зазначено, що даний протокол складений з істотними порушеннями, а викладені в ньому висновки не відповідають фактичним обставинам справи, оскільки ОСОБА_1 було зупинено працівниками поліції за порушення ПДР, а саме за не включений поворот. Зазначено, що в ході бесіди з водієм працівниками УПП були виявлені начебто ознаки алкогольного сп'яніння, у зв'язку з чим останньому було запропоновано пройти огляд на стан сп'яніння, натомість, які саме ознаки алкогольного сп'яніння має водій та детальний порядок проходження цього огляду ОСОБА_1 повідомлено не було. Крім того, вказано на упереджене ставлення працівників поліції до ОСОБА_1 , оскільки йому було запропоновано пройти огляд на стан сп'яніння тоді, коли вони не мали приладу для його проведення, у зв'язку з чим працівниками поліції було викликано інший екіпаж, який привіз алкотестер. Також вказано, що ОСОБА_1 не було надано направлення на проходження огляду та не відсторонено від керування транспортним засобом.

Дослідивши матеріали адміністративної справи, відповідно до положень ст. 252 КУпАП, оцінивши докази за своїм внутрішнім переконанням, що ґрунтується на всебічному, повному і об'єктивному дослідженні всіх обставин справи в їх сукупності, доходжу наступних висновків.

Згідно з вимогами ст. 1 КУпАП, завданням Кодексу України про адміністративні правопорушення є охорона прав і свобод громадян, власності, конституційного ладу України, прав і законних інтересів підприємств, установ і організацій, встановленого правопорядку, зміцнення законності, запобігання правопорушенням, виховання громадян у дусі точного і неухильного додержання Конституції і законів України, поваги до прав, честі і гідності інших громадян, до правил співжиття, сумлінного виконання своїх обов'язків, відповідальності перед суспільством.

Нормами ст. ст. 245, 280 КУпАП визначено, що під час розгляду матеріалів про адміністративне правопорушення суд повинен з'ясувати: чи було вчинено адміністративне правопорушення, чи винна особа в його вчиненні, чи підлягає вона адміністративній відповідальності, з'ясувати інші обставини, що мають значення для правильного вирішення справи.

Відповідно до вимог ч. 1 ст. 7 КУпАП, ніхто не може бути підданий заходу впливу в зв'язку з адміністративним правопорушенням інакше як на підставах і в порядку, встановлених законом.

Згідно з вимогами ч. 1 ст. 9 КУпАП, адміністративним правопорушенням (проступком) визнається протиправна, винна (умисна або необережна) дія чи бездіяльність, яка посягає на громадський порядок, власність, права і свободи громадян, на встановлений порядок управління і за яку законом передбачено адміністративну відповідальність.

Відповідно до вимог ч. 2 ст. 9 КУпАП адміністративна відповідальність за правопорушення, передбачені цим Кодексом, настає, якщо ці порушення за своїм характером не тягнуть за собою відповідно до закону кримінальної відповідальності.

Статтею 130 КУпАП передбачено адміністративну відповідальність, зокрема, за керування транспортними засобами у стані алкогольного сп'яніння або відмову особи, яка керує транспортним засобом від проходження огляду на зазначений стан.

Під керуванням транспортним засобом розуміється вчинення технічних дій, пов'язаних з приведенням транспортного засобу в рух, зрушенням з місця, процесом самого руху аж до зупинки, відповідно до призначення і технічними можливостями транспортного засобу.

Для притягнення до відповідальності заст. 130 КУпАП не має значення, протягом якого часу особа, яка перебуває у стані сп'яніння, керувала транспортним засобом. Правопорушення вважають закінченим з того моменту, коли він почав рухатись.

Відповідно до роз'яснень п. 27 Постанови Пленуму Верховного суду України № 14 від 23.12.2005 року «Про практику застосування судами України законодавства у справах про деякі злочини проти безпеки дорожнього руху та експлуатації транспорту, а також про адміністративні правопорушення на транспорті», якщо водій ухилявся від огляду, то відповідні його дії та ознаки сп'яніння необхідно зафіксувати в протоколі про адміністративне правопорушення, складеному у присутності двох свідків, що є підставою для притягнення порушника до адміністративної відповідальності.

Тобто, у випадку відмови від проходження огляду на стан сп'яніння доказами на підтвердження стану сп'яніння особи є протокол про адміністративне правопорушення, який повинен містити відомості про ознаки наркотичного сп'яніння, що стали підставою для вимоги поліцейського про проходження медичного огляду, який складений у присутності двох свідків, показання таких свідків, пояснення особи, яка притягується до адміністративної відповідальності, а також, за наявності, відеозапис з нагрудних камер поліцейського.

Так, в протоколі про адміністративне правопорушення містяться відомості про наявність у ОСОБА_1 ознак алкогольного сп'яніння, а саме: запах алкоголю з порожнини рота та почервоніння обличчя, які стали підставою для вимоги про проходження медичного огляду на стан сп'яніння.

Згідно з письмовими поясненнями свідків ОСОБА_2 та ОСОБА_3, водій ОСОБА_1 відмовився у визначеному законом порядку пройти перевірку для визначення стану сп'яніння за допомогою приладу Драгер та в лікаря нарколога для визначення стану сп'яніння. Однак, в даних поясненнях свідків, з-поміж іншого, зазначено, що їх запрошено працівниками поліції в якості свідків при складанні адміністративного протоколу за ч. 1 ст. 130 КУпАП відносно водія ОСОБА_1. Тобто безпосередньо ще до моменту отримання від водія відмови від проходження огляду у встановленому законом порядку, працівниками поліції було повідомлено свідків про те, що їх запрошено, в даному статусі, при складанні адміністративного протоколу за ч. 1 ст. 130 КУпАП відносно водія ОСОБА_1, тобто для фіксування події, яка ще не настала, що вказує на невідповідність даних свідчень обставинам справи, тому, суд дані пояснення свідків не бере до уваги та вважає їх недопустимими доказами у справі.

Відеозапис не містить даних, що працівниками поліції встановлено ознаки, зазначені в протоколі про адміністративне правопорушення, що свідчили б про знаходження ОСОБА_1 в стані алкогольного сп'яніння, та докази того, що водій відмовився від проходження огляду на стан сп'яніння в присутності двох свідків, а також те, що даний протокол про адміністративне правопорушення складений в їхній присутності, у зв'язку з чим суд не приймає такий доказ, як належний та допустимий.

Суд звертає увагу, що порядок огляду на стан сп'яніння викладений в Інструкції про порядок виявлення у водіїв транспортних засобів ознак алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння та ч. 2-5 ст. 266 КУпАП, згідно з якою огляд особи на стан сп'яніння проводиться працівником міліції із застосуванням спеціальних технічних засобів у присутності двох свідків. У разі незгоди водія (судноводія) на проведення огляду на стан алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або щодо перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують його увагу та швидкість реакції, поліцейським з використанням спеціальних технічних засобів або в разі незгоди з його результатами, огляд проводиться в закладах охорони здоров'я.

Розділом 2 п.12 Інструкції передбачено, що у разі наявності підстав вважати, що водій транспортного засобу перебуває у стані наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, згідно з ознаками, визначеними в пункті 4 розділу I цієї Інструкції, поліцейський направляє цю особу до найближчого закладу охорони здоров'я.

Як вбачається з направлення на огляд водія транспортного засобу ОСОБА_1, з метою виявлення стану алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції від 06 листопада 2020 року, що долучений до протоколу про адміністративне правопорушення, його було доставлено у заклад охорони здоров'я інспектором 1 взводу 4 роти 1 батальйону УПП в Дніпропетровській області лейтенантом поліції Коротуном А.С., серія та номер службового посвідчення ДНПО12869 (а. с. 5), що не відповідає факту вказаного в протоколі правопорушення. Крім того, адвокатом Добринь Я.О. в клопотанні про закриття провадження, вказано, що ОСОБА_1 дане направлення не отримав.

Як встановлено судом, зазначені вимоги порядку проходження огляду на стан сп'яніння щодо ОСОБА_1 працівниками поліції були порушені, тобто порушено процедуру зазначених в законі дій працівниками поліції, що відповідно до усталеної практики ЄСПЛ є порушенням права на захист.

Окрім того, в матеріалах справи відсутні відомості про виконання поліцейськими вимог ч. 1 ст. 266 КУпАП щодо відсторонення водія від керування транспортним засобом у разі, як викладено в протоколі, встановлення ними ознак алкогольного сп'яніння.

Тоді як, згідно з вимогами ч. ч. 3,4 ст. 265-2 КУпАП, транспортний засіб може бути тимчасово затриманий на строк до вирішення справи про адміністративне правопорушення, але не більше трьох днів з моменту такого затримання.

Відповідно до вимог статті 265-2 КУпАП та Порядку повернення тимчасово затриманого транспортного засобу, який зберігається на спеціальному майданчику чи стоянці, здійснюється за письмовим зверненням його водія, власника (співвласника) за умови оплати ним витрат, пов'язаних з транспортуванням та зберіганням такого транспортного засобу, та пред'явлення.

Зберігання та видача автомобілів, тимчасово затриманих працівниками ДАІ за вчинення адміністративних правопорушень, проводиться на підставі та відповідно до Порядку тимчасового

затримання та зберігання транспортних засобів на спеціальних майданчиках і стоянках, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 17 грудня 2008 року № 1102. Вказані дії не були виконані працівниками поліції.

Положеннями ч. 1 ст. 11 Загальної декларації прав людини від 10 грудня 1948 року та ч. 2 ст. 6 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод від 01 листопада 1950 року, рішенням Конституційного Суду України від 22 грудня 2010 року № 23рп/2010 у справі за конституційним зверненням щодо офіційного тлумачення положень ч. 1 ст. 14-1 КУпАП передбачено, що кожен, кого обвинувачено у вчиненні правопорушення, вважається невинуватим доти, доки його вину не буде доведено у законному порядку при додержанні, зокрема, процедури притягнення до адміністративної відповідальності, яка повинна ґрунтуватись на конституційних принципах та правових презумпціях, які зумовлені визнанням і дією принципу верховенства права в Україні.

Наведені норми законодавства та правові позиції закріплюють те, що особа не вважається винною, доки її провина не буде доведена у встановленому законом порядку. Тобто, особа не повинна доказувати свою невинуватість і її поведінка вважається правомірною, доки не буде доведено зворотне.

Вимогами ст. 251 КУпАП передбачено, що обов'язок щодо збирання доказів покладається на осіб, що уповноважені на складання протоколів про адміністративні правопорушення, перелік яких визначено у ст. 255 КУпАП України.

Суд не має права самостійно відшукувати докази винуватості особи у вчиненні правопорушення, адже діючи таким чином, суд перебирає на себе функції обвинувача, позбавляючись статусу органу правосуддя, як незалежного арбітра, що є порушенням ст. 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

У справах "Малофєєва проти Росії" ("Malofeyeva v. Russia", рішення від 30.05.2013 року, заява N 36673/04) та "Карелін проти Росії" ("Karelin v. Russia", заява N 926/08, рішення від 20.09.2016 року) Європейський суд з прав людини, серед іншого, зазначив, що у випадку, коли викладена в протоколі фабула адміністративного правопорушення не відображає всіх істотних ознак складу правопорушення, суд не має права самостійно редагувати її, а так само не може відшукувати докази на користь обвинувачення, оскільки це становитиме порушення права на захист (особа не може належним чином підготуватися до захисту) та принципу рівності сторін процесу (оскільки особа має захищатися від обвинувачення, яке підтримується не стороною обвинувачення, а фактично судом).

Стандарт доведення вини «поза розумним сумнівом» означає те, що при доведенні винуватості особи не повинно залишатися жодного «розумного сумніву» в цьому, тоді як наявність такого «розумного сумніву» у винуватості особи є підставою для його виправдання. Недоведена вина прирівнюється до доведеної невинуватості. Згідно із приписами ст. 62 Конституції України, обвинувачення не може ґрунтуватись на доказах, отриманих незаконним шляхом, а також на припущеннях. Усі сумніви щодо доведеності вини особи тлумачаться на її користь.

Сукупність вказаних обставин свідчить про відсутність у діях ОСОБА_1 складу адміністративного правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 130 КУпАП.

Дані, що викладено в протоколі про адміністративне правопорушення, не підтверджені в повній мірі належними і допустимими доказами, що виключає адміністративну відповідальність за вказаною правовою кваліфікацією, оскільки відповідно до вимог ч. 3 ст. 62 Конституції України, усі сумніви щодо доведеності вини особи тлумачаться на її користь.

За таких обставин, суд позбавлений можливості за відсутності належних, об'єктивних та допустимих доказів, всебічно, повно та об'єктивно дослідити обставини справи, встановити винність чи невинність особи у вчиненні адміністративного правопорушення, у зв'язку із чим, відповідно до положень ст. 247 КУпАП, провадження у справі підлягає закриттю за відсутності у діях ОСОБА_1 складу адміністративного правопорушення.

На підставі викладеного, керуючись ст.ст. 130, 247, 268, 283-285, 287, 289 КУпАП, -

У Х В А Л И В :

Провадження у справі про адміністративне правопорушення відносно ОСОБА_1 , ІНФОРМАЦІЯ_1 , про притягнення до адміністративної відповідальності за ч. 1 ст. 130 КУпАП закрити.

Постанова набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги.

Постанову по справі про адміністративне правопорушення може бути оскаржено прокурором у випадках, передбачених частиною п`ятою статті 7 КУпАП, особою, щодо якої її винесено, а також потерпілим, протягом 10 днів з дня винесення постанови.

Суддя А.І. Приваліхіна